

VET-READY

WP3 A2 Efni fyrir próf kennara

Fjölvalsspurningapróf til færnimats

**EINING 2: VIÐBÚNAÐUR OG VIÐBRÖGÐ VEGNA
HAMFARA Á OPNUM SVÆÐUM OG STÓRUM
VIÐBURÐASTÖÐUM – ÞJÁLFUN**

**HLUTI 8: Tekið á rangupplýsingum og viljandi
rangfærslum vegna hamfara á opnum svæðum og
stórum viðburðastöðum**

Verkefnanúmer: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Styrkt af Evrópusambandinu. Þær skoðanir og viðhorf sem hér koma fram eru þó eingöngu höfunda og endurspeгла ekki endilega skoðanir Evrópusambandsins eða Servicio Español para la Internacionalización de la Educación (SEPIE). Hvorki Evrópusambandið né veitandi styrksins bera ábyrgð á þeim.

Spurning	Valkostir (merktu við rétt svar með x)	
1. Samkvæmt þjálfunarefninu, hvaða hugtak er notað yfir rangar eða villandi upplýsingar sem er dreift án þess að ætlunin sé að valda skaða (ekki í illum tilgangi)?	a. Áróður	
	b. Viljandi rangfærslur	
	c. Rangupplýsingar	*
	d. Ofvæni í mannfjölda	
2. Hvaða fyrirbæri á sér stað þegar rangupplýsingar kveikja skyndilegan og yfirþyrmandi ótta sem dreifist hratt út í mannfjölda og getur valdið troðningi eða glundroða?	a. Stafræn seigla	
	b. Staðreyndatékka	
	c. Afleidd hætta	
	d. Ofvæni í mannfjölda	*
3. Hvaða nauðsynlega færni er skilgreind sem það að þekkja mynstur rangupplýsinga (t.d. æsifréttafyrirsagnir, nafnlaus heimildamenn) og sannreyna upplýsingar með traustum heimildum?	a. Að sýna ákveðni	
	b. Staðreyndatékka og sannreying	*
	c. Stafræn aktivismi	
	d. Að stuðla að sjálfshjálpi	
4. Hvaða fullyrðing tengd flóðum er mýta sem hefur verið hrakin og getur leitt til óöruggrar hegðunar á opinberum svæðum?	a. Flóð hafa aðeins áhrif á svæði nálægt stórum ám.	
	b. Óstaðfestar færslur á samfélagsmiðlum eru alltaf hraðasta og besta heimildin fyrir uppfærslum um flóð.	*
	c. Nákvæm upplýsingamiðlun getur komið í veg fyrir ofvæni.	
	d. Flóð geta valdið skemmdum á innviðum.	
	a. Skemmdir á orðspori viðburðarins.	

5. Hver er helsta líkamlega hættan sem skapast þegar óstaðfestur orðrómur (eins og gabb um sprengjuhótun eða stíflurof) dreifist á stórum viðburðastöðum eins og hátíðum eða leikvöngum?	b. Tap á trausti á opinberum viðvörðunum.	
	c. Hætta á meiðslum, troðningi eða umferðaröngþveiti við stjórnlausa rýmingu í öfvari.	*
	d. Aukin þörf á sálrænum stuðningi fyrir almenning.	
6. Í samhengi við tækni- og iðnaðarhamfarir (t.d. efnaleka), hver er lykilstaðreyndin sem hrekkur þá mytu að yfirvöld feli alltaf raunverulegt umfang atburðarins?	a. Iðnaðarslys eru sjaldan alvarleg.	
	b. Mörg lönd hafa lagalegar skyldur (eins og Seveso-tilskipun ESB) til að tilkynna um meiriháttar iðnaðarslys.	*
	c. Aðeins fjölmiðlar bera ábyrgð á nákvæmri skýrslugjöf.	
	d. Húsa ætti orðróm um eittraðan leka.	
7. Þegar hamfarir eiga sér stað á fjölmönnum stað (t.d. orðrómur um skothríð á tónleikum), hvað er mikilvægasta fyrirvirka (proactive) skrefið sem einstaklingur ætti að taka?	a. Byrja strax að taka upp og streyma atburðinum í beinni.	
	b. Staldr við, virða fyrir sér aðstæður, halda ró sinni og leita staðfesta leiðbeininga frá starfsfólki eða neyðarþjónustu.	*
	c. Hlaupa strax að næsta útgangi án þess að gá að öðrum.	
	d. Búa til færslu á samfélagsmiðlum sem hljómar opinberlega til að leiðbeina öðrum.	
8. Hvers vegna er nákvæm upplýsingamiðlun sköpum skipti fyrir sálræna vellíðan fólks í meiriháttar neyðarástandi?	a. Hún veitir lagalegan grundvöll fyrir bótakröfum.	
	b. Hún tryggir að öllum upplýsingum sé deilt jafn hratt.	
	c. Hún dregur úr miklum kvíða, áföllum og vantrausti sem stafar af langvarandi óvissu og misvísandi fréttum.	*

	d. Hún ábyrgist líkamlegt öryggi allra einstaklinga.	
9. Hvað af eftirfarandi er dæmi um viljandi rangfærslur (Disinformation - rangar upplýsingar í illum tilgangi) í samhengi við hamfarir?	a. Óviljandi villa í opinberri veðurspá.	
	b. Íbúi sem deilir fyrir mistök gamalli mynd af skemmdri brú.	
	c. Skipulögð herferð á netinu hönnuð til að dreifa fólkskum rýmingarfyrirmælum til að rýra traust á yfirvöldum.	*
	d. Orðrómur um minniháttar meiðsli sem er ýktur á samfélagsmiðlum.	
10. Hvað heitir þverlæga ESCO-færnin sem þessi hluti miðar að því að þróa hjá nemendum, þar sem lögð er áhersla á vilja til að sýna frumkvæði og fylgja aðgerðum eftir?	a. Að greina upplýsingar	
	b. Að aðlagast breytingum	
	c. Að sýna frumkvæði	*
	d. Að stjórna streitu	

VET-READY

<https://vetready.eu/>

Fylgdu okkur

Co-funded by
the European Union